

TOIMENPIDEALOITE 38/2009 vp

Kalastuslain pyyntirajoituksia koskevien säännösten täsmentäminen saimaannorpan suojelemiseksi

Eduskunnalle

Saimaannorppa on norpan alalaji, jota ei tavata missään muualla maailmassa kuin Saimaalla. Se on yksi harvoja makean veden hyljelajeja ja yksi maailman uhanalaisimmista hylkeistä. Emänorppia arvioidaan olevan Saimaalla noin 60 ja norppia kokonaisuudessaan noin 260.

Saimaannorppakanta hupenee koko ajan. Saimaannorpat ovat uhanalaisia ja vaarassa kuolla sukupuuttoon ilman kalastustakin, koska ilmastomuutos, vähälumiset talvet ja veden pinnan vaihtelut surmaavat kuutteja. Saimaannorpan suurin uhka ovat kalaverkot, joihin jopa puolet pesästä lähteneistä kuuteista hukkuu keväällä ja alkukesällä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla annettiin 2.4.2009. Asetus lähtee siitä, että siinä pyritään estämään aikuisten norppien kuoleminen kalanpyydyksiin vapaaehtoisuuteen perustuvien sopimusneuvotteluin. Asetuksesta puuttuu kokonaan keväinen 77 päivän verkkokalastuskielto, joka olisi ollut välttämätön kuuttien suojelemiseksi. Kuuttien elinmahdollisuuksien parantaminen on ainoa mahdollisuus pelastaa saimaannorppa.

Ministeriö on tuonut esiin valmiutensa asettaa nopeasti verkkokalastuskieltoja norpan keskeisille elinalueille, mikäli vapaaehtoinen toiminta ei tuo toivottua tulosta. Uuden asetuksen antaminen edellyttäisi kuitenkin pyyntirajoituksia koskevan kalastuslain säännöksen täsmentämistä.

Kaikki viime vuosien merkit viittaavat siihen, että suojele ei ole edennyt vapaaehtoisin toimin suotuisasti. Osakaskuntien kanssa verkkokalastuksesta luopumiseksi tehtävien sopimusten eteeneminen on ollut hidasta. Vapaaehtoisesti tehtävien suojelualueiden saaminen kattaviksi näyttää mahdottomalta. Viimeaikaisten lämpimien talvien seurauksena tilanne on lisääntymistuoton kannalta kehittynyt entistä huolestuttavampaan suuntaan. Verkkokalastukseen liittyvän poikaskuolleisuuden merkitys kannan kehitykselle on näin ollen kasvanut entisestään. Mikäli suojele ei tehosteta, saimaannorppakanta menetetään seuraavien vuosikymmenien aikana. Verkkokalastuksen kieltäminen rajoitetun ajan ei olisi kohtuutonta, kun vastapainona on äärimmäisen uhanalaisen lajin, saimaannorpan, olemassaolo. Kalastusta voi jatkaa rajoitusaikana katiskoin, viehein, troolilla ja nuotalla sekä tietynmallillisilla rysillä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kalastuslain pyyntirajoituksia koskevien säännösten täsmentämiseksi siten, että maa- ja metsätalousministeriö voi pikaisesti antaa asetuksen keväisestä 77 päivän verkkokalastuskiellosta saimaannorpan keskeisillä elinalueilla.

TPA 38/2009 vp — Sari Sarkomaa /kok

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2009

Sari Sarkomaa /kok